

126 години – грижа за растенията

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.01.2022 Брой: 1/2022

Днес по традиция се отбелязват 126 години растителнозащитна дейност в България, една история изпълнена с предизвикателства и трудности, чиято основна мисия остава опазването на разнообразието на растителните видове. Растителната защита е ключов фактор за развитието на модерно и устойчиво земеделие, конкуретно в динамичната среда на непрекъснати социални и икономически промени. Честит професионален празник на всички отдадени на каузата - растителна защита!

16 януари – ден на растителнозащитника

През далечната 1884 година в България се появява филоксерата - "лозовата чума" - най-страшното бедствие, сполетяло някога нашето лозарство. За няколко години голяма част от лозята във Видинско, Ломско, Врачанско и др. са унищожени. Пътят на филоксерата от запад на изток и оттам на юг през Балкана се означава с късове червено платно, вдигнати високо над болното лозе. Този "фронт" прегазва цяла България и от 1 150 000 дка лозя през 1897 г. площите намаляват на 434 000 дка през 1919 г. Появата на филоксерата налага предприемане на спешни мерки: приемане на "Закон за мерките против филоксерната зараза (чума на лозата) и възстановяване на опустошените от нея лозя" с Указ на цар Фердинанд от 16 януари 1896 г. Именно с този закон се поставя официално началото на борбата с вредителите по растенията и растително защитната дейност у нас. Така 16 януари е приет за професионален празник на растителнозащитника у нас.

История на растителнозащитната дейност в България

Следват редица закони, които регламентират правово растителнозащитната дейност в страната:

- Закон за подобряване на земеделското производство и опазване на полските имоти - 1925 година, в който се регламентират карантинни мерки при вноса на земеделски произведения;
- През 1930 г. е приет първият самостоятелен закон уреждащ опазването на растенията от болести и неприятели, а с Указ № 21 на Цар Борис III от 10.04.1933 г. е ратифицирана и Международната конвенция за защита на растенията от Рим 1929 г.

През годините липсва централизирана структура, която да изпълнява всички растителнозащитни дейности в страната. Съобразно изискванията заложи в Международната конвенция за растителна защита от Рим 1951 г. през 1991 г. Великото народно събрание, ратифицира международната конвенция и с този акт дава възможност за създаване на служба съответстваща на международните норми.

С Постановление №131 от 15 юли 1992 г. на МС и последвала Заповед на министъра на земеделието и хранителната промишленост от 14 октомври същата година е създадена Националната служба за растителна защита (НСРЗ).

Приемането на Закона за защита на растенията от 1997 г. и допълнителния през 2001 год., утвърждават и институционализират службата, като единственият официален държавен орган за изпълнение на контролните и разпоредителни функции в областта на растителната защита. Като външна фитосанитарна граница на ЕС, НСРЗ полага усилия за хармонизиране на законодателството с това на Общността в

области като биологично изпитване и разрешаване на продукти за растителна защита, биологично земеделие, фитосанитарен контрол, централна лаборатория за контрол на пестицидите, регионални лаборатории за контрол на вредителите.

Растителната защита – предпочитана учебна дисциплина

Денят на растителнозащитника за първи път е тържествено честван на 16 януари 2006 г. в аулата на Аграрния университет – гр. Пловдив по повод 110 годишнината от издаването на първия нормативен акт на България в областта на растителната защита. Учебното заведение доказва през годините, че е най-доброто място за преподаване и развитие на специалността „растителна защита”.

Аграрният университет в Пловдив и компанията "SGS България" обединяват усилия за изпитване на продукти за растителна защита

На 20 декември 2021 г. на тържествена церемония бяха връчени отличията на университетите, които са първи по професионални направления според Рейтинговата система на висшите училища в България. Събитието, известно като „Академични Оскари“, събра академичния елит и представители на бизнеса. Аграрният университет отново е национален първенец в направленията „Растениевъдство“ и „Растителна защита“.

Мила Вълкова, старши ръководител „Подбор и работодателска марка“ на „Кауфланд – България“, връчи академичен Оскар на ректора на Аграрен хуниверситет – Пловдив проф. д-р Христина Янчева.

Снимка: Аграрен университет